

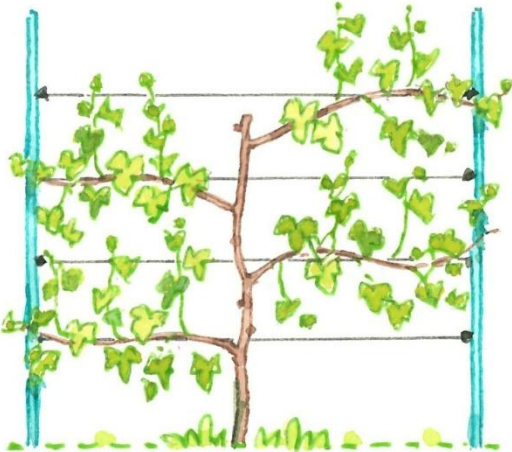
Kerkdienst 26 oktober 2025

Hoe kun je groeien in geloven?

Schriftlezingen: Jeremia 17: 5 t/m 10
2 Petrus 3: 17 en 18

Verkondiging

De afgelopen tijd heb ik een nieuw woord geleerd: *trellis*.

Een *trellis* is een raamwerk van latten of draden, dat een klimplant ondersteunt bij de groei. Hier zie je een plaatje. Je ziet het vaak bij druivenstruiken. Zo'n *trellis* zorgt ervoor dat de struik het licht zoekt, ruimte krijgt om te ademen en dus groeit. Zonder de steun zou een wijnstok niet van de grond komen – weinig groei, weinig vrucht. Vandaag gaat het over 'groeien in geloven'. En de vraag is dan: wat is jouw *trellis*? Welke ondersteunende structuur helpt jou om richting het licht te groeien, te ademen en vrucht te dragen?

Je hoorde het misschien al: ik zeg niet 'groeien in geloof', maar 'groeien in geloven'. Geloof kan klinken als iets wat je hebt – een bezit, een hoeveelheid. Maar geloven is een werkwoord. Het leeft, beweegt, verandert. Het gaat op en neer. Maar we moeten eerst even onder woorden brengen wat geloven eigenlijk is. Ik kwam een mooie definitie tegen: *Geloven is een grondhouding van vertrouwen in God, vertrouwen dat kan groeien, omdat God je zijn vertrouwen schenkt, ondanks alles. Dankzij Hem weet je, dat je er toch mag zijn. Op grond van zijn ja-woord ben je welkom in deze wereld, mag je geloven in jezelf, in andere mensen en zelfs in God.*

Ik haal er even een paar dingen uit. Allereerst: geloven is vooral vertrouwen. En dat is iets relationeels. Zoals je tegen je kind kunt zeggen: 'ik geloof jou' – je spreekt vertrouwen uit. Het tweede is: de bron van ons geloven ligt niet bij onszelf. Ons vertrouwen richt zich op God, die aan ons zijn vertrouwen schenkt. Het begint bij God die 'ja' tegen jou zegt. Hij zegt: wat fijn dat je er bent. En dat zegt Hij trouwens niet alleen tegen jou. Als we het hebben over groeien in geloven, kijken we al snel naar onszelf: hoe sterk is mijn geloof? Heb ik er wel genoeg van? Voel ik het nog? Maar iemand zei: *Focus je niet op de grootte van je geloof, maar op Degene in wie je gelooft – en je geloof zal groeien.* Het gaat in eerste instantie om dat 'ja' van God, en niet zozeer om jouw vermogen om dat te geloven.

En toch – geloof is niet passief. Het is een levenshouding die je kunt oefenen. Daarom heb ik een recept bedacht. Ik heb daar best even over getwijfeld, of ik dat wel moest doen. Want een recept suggereert een soort maakbaarheid die er niet is. Het is geen truc, geen formule, maar een manier van leven. En in dit recept lopen ingrediënten en bereidingswijze een beetje door elkaar.

1. Ontwikkel gewoontes

Ontwikkel routines om met je geloof bezig te zijn. Als je het alleen maar laat afhangen van of je zin of tijd hebt, dan gaat dat meestal niet goed. Als je alleen bidt als je tijd hebt, bid je steeds minder. Begin klein. Een minuut stilte is beter dan helemaal niets. Dat je elke dag bidt, tijd met God doorbrengt – al is het maar kort. Liefst op een vast moment. Dat het een deel wordt van je dag patroon. Dat is trouwens moeilijker dan je denkt. Het duurt gemiddeld 66 dagen voordat iets een routine is geworden. Dus geef het niet te snel op.

Iemand vertelt: *Elke dag als ik wakker ben geworden, doe ik de gordijnen open, kijk ik naar buiten en zeg: 'Dank Heer voor deze nieuwe dag, hier ben ik.' Ik sla geen dag over.* Het is een manier om je dag toe te wijden.

Ik ken ook mensen die 's avonds de dag doornemen met God: wat maakt mij dankbaar?

Wat baart mij zorgen? Wie kwam ik tegen? Waarvoor moet ik bidden, waarvoor wil ik danken?

Daarnaast zijn er ook talloze hulpmiddelen: de dagteksten van Taizé, of apps op je telefoon.

Ikzelf probeer geregeld *Bidden Onderweg* te gebruiken – hij staat in onze kerk-app.

Zo'n gewoonte wordt een belangrijk onderdeel van je *trellis*: de structuur waarin je geloof richting krijgt en kan groeien.

2. Deel je geloof – en je vragen en twijfels

Geloof krijgt diepte als je het deelt. Doordat je het onder woorden brengt, merk je juist wat het je waard is. Al pratend ontdek je de essentie. En daarbij helpt het niet om je vragen en twijfels achter te houden; dat belemmert juist de verdieping van je geloof. Iemand zei: *Ik heb meer vragen en meer twijfels, maar ook meer vertrouwen.* En iemand anders zei: *Ik begrijp steeds minder van God, maar Hij wordt steeds belangrijker.* Dat is groei: niet alles begrijpen, maar wel meer verbonden raken.

3. Zorg voor voeding

Groei heeft voeding nodig. Jeremia laat ons twee bomen zien: een struik in een dorre vlakte en een boom geplant aan het water, waarvan de wortels reiken tot in de rivier. En hét verschil tussen deze twee is het vertrouwen. De struik stelt zijn vertrouwen op mensen, de boom zoekt zijn toeverlaat bij de Heer. Alle twee maken ze droogte mee, zoals wij in ons leven ook droogte kunnen meemaken. Maar de boom blijft groen. Wat wil je zijn? Een dorre struik of een groene boom? Ik denk dat ik je antwoord wel weet. Zo'n groene boom heeft toegang tot de Levensbron – en die bron is je vertrouwen op God. De wortels van je levensboom moeten reiken tot aan dat water. Hoe doe je dat? Door steeds te bidden: *God, vul mij met uw Heilige Geest.* Door je steeds weer te laten aanspreken door Bijbelteksten. Dat heeft dus alles te maken met routine. Een Indonesisch spreekwoord zegt: *Als je overdag al de weg naar de bron niet weet te vinden, hoe dan 's nachts?*

4. Doe het samen

Geloven op je eentje is uitermate lastig. Het is als in je eentje een IKEA-kast in elkaar zetten; het kán, maar het is veel fijner als iemand meedoet. Daarom is een geloofsgemeenschap zo belangrijk. Je zingt samen, iemand anders bidt voor je, je hoort dingen die je zelf niet bedacht zou hebben. De kerk is niet zomaar een club – het is een groeiplek. Hier onderhoud je je geloof, niet door theorie, maar door het samen te beoefenen.

5. Verdiep je erin

In 2 Petrus staat: *Groei in de genade en in de kennis van onze Heer en redder Jezus Christus.*

Als je van iemand houdt, wil je die ander ook beter leren kennen. Vorig jaar waren wij in Mexico. Niet alleen omdat het een bijzonder land is en er mooie dingen te zien zijn, maar omdat onze schoondochter er vandaan komt. We wilden haar land en haar familie nog beter leren kennen. Het mooiste was dat zij ons haar land kon laten zien. Als je een relatie met God hebt, dan wil je ook van alles over Hem weten en leren. Hoe is Hij? Wij hebben in onze kerk niet voor niets al die cursussen en kringen. Niet alleen omdat het interessant is.

Je verdiepen in geloof, er meer van willen weten – dat is ook een vorm van liefde tot God. In het Jodendom noemen ze dat *lernen*: gezamenlijk leren. Daar is het iets heiligs. Het is liturgie, het is een offer aan de Eeuwige.

Kijk nog eens naar dit recept. Waar zou jij als eerste mee aan de gang gaan? Je kunt de makkelijkste nemen, maar ook die waar de meeste uitdaging zit. Waar zou jij mee beginnen? Iedereen heeft een *trellis* nodig.

Velen van ons hebben aangegeven dat zij willen 'groeien in geloven'. Maar wat houdt dat in? Wellicht dit: dat je focus steeds minder op je eigen geloof gericht is, maar steeds meer op God. Johannes de Doper zegt ergens over Jezus: *Hij moet groeien, ik moet kleiner worden* (Joh. 3:30). Dat klinkt nederig, maar het is eigenlijk bevrijdend. Groeien in geloven betekent niet dat jij kleiner wordt in waarde – Hij immers zegt 'ja' tegen je – maar dat God groter wordt in je vertrouwen. Het betekent dat God in je leven een steeds bepalender factor wordt. Je wordt steeds meer afhankelijk. Petrus noemt dat 'groeien in genade'. Dat klinkt tegenstrijdig, want genade krijg je voor niets. Het is gunst – je krijgt iets waar je geen recht op hebt. God zegt 'ja' tegen je, ondanks alles. Hoe kun je nu daarin groeien? Misschien zo: dat Gods 'ja' over jouw leven steeds zwaarder gaat wegen dan het 'nee' dat je soms van jezelf of van anderen hoort. Dat je leert leven vanuit zijn aanvaarding, niet vanuit je eigen oordeel over jezelf. Groei voelt niet altijd als groei. Soms lijkt het stil te staan. Soms voelt het alsof alles achteruitgaat. Maar een wijnstok groeit kronkelig – dat hoort erbij. Echte groei zit niet in hoogte, maar in diepte. Niet dat de boom groter wordt, maar dat de wortels dieper reiken, tot bij dat stille water van Gods genade. En daar, diep onder de oppervlakte, werkt de grootste groeikracht van allemaal: niet onze inzet, maar Gods trouw. Want bij groei gaat het niet om prestatie, maar om relatie.

Amen.